

W drodze do podjęcia kluczowych decyzji

Andrzej Grzyb
poseł do Parlamentu Europejskiego

Listopad w Komisji Środowiska Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) był miesiącem, w którym zostało podjętych kilka ważnych decyzji o charakterze legislacyjnym. Dotyczyły one projektów rozpoczętych jeszcze w poprzedniej kadencji Parlamentu Europejskiego (PE). Jego decyzją przed końcem kadencji we wszystkich przypadkach przyjęte zostało stanowisko PE, a tym samym zakończone pierwsze czytanie. Drugie czytanie rozpoczęło się od przedstawienia wspólnego stanowiska Rady. W przeciwieństwie do pierwszego czytania, w którym Parlament i Rada mają nieograniczony czas na pracę nad swoimi stanowiskami, drugie czytanie musi się zakończyć po trzech miesiącach od przedstawienia PE wspólnego stanowiska Rady. Okres ten może być przedłużony maksymalnie o miesiąc.

GMO i plastikowe torebki

Najważniejsze decyzje zapadły w dwóch sprawach: organizmów modyfikowanych genetycznie oraz cienkich torebek plastikowych. W pierwszej, czyli w przypadku GMO, przyjmowane były poprawki Komisji ENVI w drugim czytaniu oraz mandat negocjacyjny dla sprawozdawców do wypracowania finalnego stanowiska z Radą i Komisją Europejską w rozmowach trójstronnych, czyli trilogach. W przypadku plastikowych torebek było to przyjęcie przez Komisję ENVI sprawozdania już wypracowanego w trilogach.

Przypomnijmy w skrócie – jeśli chodzi o GMO, Radzie i Parlamentowi zależy na przyjęciu takiej regulacji, która pozwoliłaby na wprowadzanie przez państwa członkowskie zakazu uprawy organizmów genetycznie modyfikowanych, a równocześnie była zgodna z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO). Ten drugi wa-

runek jest ważny po to, by państwa członkowskie nie były narażone na potencjalne przegrane w arbitrażu WTO w przypadku wprowadzenia zakazów. Rada we wspólnym stanowisku zaproponowała dwustopniową procedurę. W pierwszym stopniu, jeszcze na etapie rejestracji, państwa członkowskie miałyby wносить, aby firmy rejestrujące dane GMO na terenie UE wprowadzały ograniczenia geograficzne wyłączające dane państwo z uprawy. Gdyby to nie przyniosło rezultatu, państwa członkowskie mogłyby wprowadzać zakaz uprawy takiego organizmu, argumentując to względami, które nie są przedmiotem autoryzacji. Podstawą zakazu mogłyby być przyczyny środowiskowe, ale również np. socjo-ekonomiczne. Stanowisko PE, przyjęte 11 listopada br., znacznie umacnia państwa członkowskie w pierwszym etapie procedury. Wnioski o wyłączenia byłyby automatycznie uznawane przez Komisję bądź też instytucję autoryzującą GMO do uprawy w UE. Państwa członkowskie mogłyby również korzystać z drugiego stopnia równoległe i niezależnie od pierwszego stopnia procedury. Zakończenie trilogów i akceptacja ich wyniku przez komisję ENVI, a także ostateczne głosowanie na sesji plenarnej przewidziane są na styczeń 2015 r.

Z kolei 24 listopada br. komisja ENVI przyjęła kompromis wypracowany w trilogach na temat redukcji wykorzystania cienkich torebek plastikowych. Zaproponowane rozwiązania dają państwom członkowskim wybór pomiędzy wprowadzeniem celów redukcji zużycia lekkich torebek plastikowych a redukcją ich użycia za pomocą elementu ekonomicznego, czyli odpłatności lub podatków. Cel redukcyjny mógłby również zostać osiągnięty za pomocą tzw. środków miękkich, czyli np. poprzez prowadzenie kampanii mających na celu zmianę zachowań konsumentów.

Pałace problemy

Obok podejmowania wiążących decyzji legislacyjnych w listopadzie br. Komisja ENVI omawiała kwestie klimatyczne, kwestie redukcji emisji pochodzących z transportu drogowego, a także częściowo zagadnienia dotyczące pakietu czystego powietrza.

W związku z tym Komisja ENVI przedyskutowała z komisarzem ds. energii i klimatu stanowisko UE na najbliższy na szczyt

klimatyczny w Limie, będący przygotowaniem do szczytu w Paryżu, na którym mają zostać podjęte decyzje co do globalnego porozumienia w sprawie redukcji emisji CO₂. Przypomnijmy, że w październiku Rada Europejska przyjęła stanowisko, w którym Unia zobowiązuje się do redukcji emisji CO₂ o co najmniej 40% do roku 2030 w stosunku do roku 1990 oraz co najmniej 27-procentowego udziału OZE w koszyku energetycznym i 27-procentowego wzrostu efektywności energetycznej. W tym kontekście przywołane zostały również instrumenty, nad którymi obecnie pracuje PE i Rada, czyli reforma systemu ETS poprzez wprowadzenie rezerwy stabilizującej rynek uprawnień emisji, dyrektywa o pośredniej zmianie użytkowania gruntów czy monitorowanie, weryfikacja i raportowanie emisji CO₂ w transporcie morskim.

Natomiast redukcje emisji pochodzących z transportu drogowego omawiane były w świetle przyszłych prac nad nowym rozporządzeniem w tej materii. Najbardziej palącym problemem jest wzrost emisji dwutlenku azotu (NO₂), pochodzącego z nowoczesnych silników diesla, w ramach ogólnych limitów emisji tlenków azotu.

Ponadto Komisja Europejska przedstawiła dodatkową analizę wpływu w sprawie dyrektywy o krajowych limitach emisji (ang. National Emission Ceilings, NEC), wchodzącej w skład pakietu czystego powietrza. Celem tej dyrektywy jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza przez związki siarki i azotu, a także pyły/cząstki stałe PM10 i PM2,5 poprzez wprowadzenie limitów emisji. Dodatkowa analiza wpływu, której zażądał Parlament w poprzedniej kadencji, skupiała się na relacjach między zmniejszaniem zanieczyszczeń i polityką klimatyczną.

Druga dyrektywa z pakietu czystego powietrza, dotycząca redukcji emisji ze średnich ośrodków spalania (MCP), której jestem sprawozdawcą, omawiana będzie na grudiowym posiedzeniu komisji ENVI. Będzie to pierwsza wymiana opinii, jeszcze przed przedstawieniem sprawozdania. Planowo prace nad nią mają się zakończyć w trakcie prezydencji Łotwy, tak aby finalne głosowanie na sesji plenarnej było możliwe w drugiej połowie 2015 r.

W grudniu rozpocznie się również praca nad innymi ważnymi dokumentami legislacyjnymi. Odbędzie się drugie czytanie wspomnianej już dyrektywy dotyczącej pośredniej zmiany użytkowania gruntów (ILUC), czyli ograniczenia produkcji biopaliw (przede wszystkim biodiesla) pochodzących z upraw roślin spożywczych. Członkowie Komisji pochylą się też nad kwestią reformy systemu handlu emisjami (ETS) poprzez ustanowienie rezerwy stabilizującej rynek uprawnień emisji (MSR).